

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

01/4458 AKW

UITSPRAAK

in het geding tussen:

de Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank, appellant,

en

A., wonende te B., gedaagde.

I. ONTSTAAN EN LOOP VAN HET GEDING

Met ingang van 1 januari 2003 zijn de artikelen 3,4 en 5 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, voorzover het betreft de Sociale verzekeringsbank in werking getreden. Thans oefent appellant de taken en bevoegdheden uit die tot genoemde datum werden uitgeoefend door de Sociale Verzekeringsbank. In deze uitspraak wordt onder appellant tevens verstaan de Sociale Verzekeringsbank

Bij besluit van 26 oktober 2000 heeft appellant aan gedaagde laten weten dat zij met ingang van het tweede kwartaal van 2000 geen recht heeft op kinderbijslag voor haar kinderen M., I. en E..

Bij besluit van 19 januari 2001, hierna: het bestreden besluit, heeft appellant het bezwaar van gedaagde tegen het besluit van 26 oktober 2000 ongegrond verklaard.

De rechtbank Almelo heeft bij uitspraak van 6 juli 2001 het beroep tegen het bestreden besluit gegrond verklaard, dit besluit vernietigd, appellant opgedragen een nieuw besluit op bezwaar te nemen met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank en beslissingen gegeven inzake de proceskosten en het griffierecht.

Appellant is op bij aanvullend beroepsschrift aangegeven gronden van die uitspraak in hoger beroep gekomen.

Gedaagde heeft een verweerschrift ingediend.

Desgevraagd heeft appellant nadere stukken ingezonden.

Het geding is behandeld ter zitting van de Raad op 13 december 2002, waar voor appellant is verschenen A. van der Weerd, werkzaam bij de Sociale verzekeringsbank, terwijl gedaagde in persoon is verschenen bijgestaan door haar partner B.H.M. Popenborg.

II. MOTIVERING

Bij zijn oordeelsvorming gaat de Raad uit van de volgende feiten en omstandigheden.

Gedaagde is gehuwd geweest met [naam echtgenote]. Uit dit huwelijk zijn drie kinderen geboren, M., I. en E.. Het huwelijk is in oktober 1996 ontbonden. Bij de echtscheiding is bepaald dat de ouderlijke macht door de ouders gezamenlijk zal worden uitgeoefend. Verder is overeengekomen dat de kinderen door de week bij gedaagde zouden verblijven, en ook in Oldenzaal naar school zouden gaan, en in de weekenden bij hun vader. Gedaagde is in

september 1997 gaan samenwonen met haar huidige partner, een broer van haar ex-echtgenoot

Op 10 maart 2000 heeft de vader van de kinderen aan gedaagde laten weten dat hij de kinderen na het bezoekweekend niet bij haar zou terugbrengen. Als reden hiervoor gaf hij aan dat hem ter ore was gekomen dat de kinderen werden mishandeld door haar nieuwe partner. Vanaf 13 maart 2000 heeft de vader van de kinderen deze ingeschreven op een door hem uitgezochte school in Enschede. Gedaagde heeft daarop tegen haar ex-echtgenoot een civielrechtelijk kort geding aangespannen strekkende tot afgifte van de kinderen aan haar. Tijdens de behandeling van die zaak ter zitting op 17 maart 2000 heeft de president van de rechtbank voorgesteld een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming te laten uitvoeren naar de beschuldigingen van de vader van de kinderen. In afwachting van de uitkomsten van dat onderzoek zouden de kinderen dan door de week bij hun vader moeten verblijven en in de weekenden (van vrijdagmiddag tot maandagmorgen) bij gedaagde. Gedaagde en haar ex-echtgenoot hebben met dit voorstel, dat niet is neergelegd in een uitspraak, ingestemd.

Op 13 juli 2000 heeft de Raad voor de Kinderbescherming gerapporteerd. Geconcludeerd wordt dat er geen aanwijzingen zijn voor mishandeling van de kinderen door de nieuwe partner van gedaagde. De actie van de vader lijkt, aldus het rapport, dan ook erg voorbarig te zijn geweest. Aan de president van de rechtbank wordt geadviseerd vast te stellen dat de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij gedaagde is. De oude omgangsregeling zou hersteld kunnen worden met dien verstand dat de kinderen (tevens) één weekend in de maand bij gedaagde doorbrengen.

Bij vonnis van 30 augustus 2000 heeft de president in kort geding van de rechtbank Almelo onder meer beslist de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij gedaagde te laten zijn.

Bij het in rubriek I genoemde besluit van 26 oktober heeft appellant beslist dat gedaagde over het tweede en derde kwartaal van het jaar 2000 geen recht heeft op kinderbijslag voor haar drie kinderen. Bij separaat besluit van dezelfde datum is beslist dat met ingang van het vierde kwartaal van het jaar 2000 gedaagde wel weer recht heeft op kinderbijslag voor de kinderen.

Bij het bestreden besluit heeft appellant zijn beslissing met betrekking tot het tweede en derde kwartaal van het jaar 2000 gehandhaafd. Aan deze beslissing heeft appellant ten grondslag gelegd dat op de peildata van deze kwartalen de kinderen niet (meer) tot het huishouden van gedaagde, maar tot het huishouden van haar ex-echtgenoot behoorden.

In beroep is door gedaagde aangevoerd dat ten onrechte, met terugwerkende kracht wat betreft het tweede kwartaal van het jaar 2000, de kinderbijslag niet aan haar wordt toegekend. Aangegeven wordt dat door gedaagde in genoemde kwartalen alle kosten voor de kinderen zijn gedragen. Verder wordt opgemerkt dat op deze wijze het ten onrechte doen van aangifte door haar ex-echtgenoot wordt beloond met de toekenning van kinderbijslag aan hem over genoemde kwartalen.

De rechtbank heeft het beroep gegrond verklaard en het bestreden besluit vernietigd. Zij heeft daarbij gewezen op de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval. Appellant had naar het oordeel van de rechtbank niet voorbij mogen gaan aan de onderbouwde stelling van gedaagde dat zij over de betreffende periode alle kosten van levensonderhoud van de kinderen is blijven betalen.

In hoger beroep is namens appellant betoogd dat bij de beoordeling van het recht op kinderbijslag de mate van de door gedaagde geleverde bijdrage in de kosten van

levensonderhoud van de kinderen geen rol speelt. Bepalend voor de aanspraak op (uitbetaling van) kinderbijslag is het antwoord op de vraag tot wiens huishouden de kinderen in de periode hier in geding behoorden.

Volgens appellant staat vast dat ingevolge de ten tijde van belang geldende regeling niet gedaagde maar de vader de eerst aangewezen was met betrekking tot de verzorging van de kinderen. 'De kinderrechter heeft in zijn uitspraak van 17 maart 2000 nadrukkelijk bepaald dat de kinderen doordeweeks bij de vader zullen verblijven en de weekenden bij verweerster', aldus appellant. Appellant stelt zich daarom op het standpunt dat de kinderen de litigieuze periode geacht moeten worden tot het huishouden van de vader te hebben behoord. Nu geen van de uitzonderingssituaties als bedoeld in het Samenloopbesluit kinderbijslag aan de orde is, dient het recht op kinderbijslag te worden beoordeeld op grond van de hoofdregel, in casu het bepaalde in artikel 18, vierde lid, van de AKW. In dit artikel is bepaald dat de kinderbijslag niet wordt uitbetaald aan de persoon tot wiens huishouden het kind niet behoort, maar slechts aan de persoon tot wiens huishouden het kind geacht wordt te behoren. Appellant concludeert tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank en ongegrondverklaring van het inleidend beroep.

Door gedaagde is onder meer de in eerste aanleg reeds voorgedragen grief herhaald dat de onrechtmatige daad van de vader, het eenzijdig beëindigen van de bestaande omgangsregeling, niet mag worden beloond met de toekenning van kinderbijslag over de in geding zijnde kwartalen.

De Raad oordeelt als volgt

Het geschil tussen partijen spitst zich ook in hoger beroep toe op de vraag of gedaagdes kinderen op de peildata van het tweede en derde kwartaal van 2000 behoorden tot haar huishouden. Blijkens vaste rechtspraak van de Raad is voor het antwoord op die vraag de feitelijke situatie bepalend, tenzij sprake is van een situatie die een tijdelijk karakter heeft.

De Raad stelt in dat verband voorop dat ter gelegenheid van de echtscheiding tussen gedaagde en haar ex-echtgenoot een regeling is overeengekomen inzake de verblijfplaats van de kinderen. In die regeling is vastgelegd dat de kinderen tot het huishouden zouden (blijven) behoren van gedaagde. In de weekenden zouden ze bij hun vader verblijven. Door de actie van de vader van de kinderen op 10 maart 2000 is deze regeling, tijdelijk, feitelijk ondergraven. Ter zitting van de president in kort geding is op 17 maart 2000 door partijen afgesproken dat, in afwachting van de uitkomst van het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming, de kinderen door de week bij hun vader zouden verblijven. De kinderen zouden wel weer terugkeren naar hun oude school. Omdat die school tegenover de woning van gedaagde was gelegen brachten de kinderen ook door de week, 's-morgens om hun schoolspullen op te halen, tussen de middag voor het eten en na school in afwachting van degene die hen kwam ophalen, een deel van hun tijd door bij gedaagde. Uit het advies van de Raad voor de Kinderbescherming en het vonnis van de president in kort geding van 30 augustus 2000 komt naar voren dat voor een wijziging van de (oorspronkelijke) hoofdverblijfplaats van de kinderen geen grond bestaat.

De Raad concludeert dat, voorzover al gezegd zou kunnen worden dat feitelijk gezien de kinderen in de hier aan de orde zijnde periode tot het huishouden van de vader zijn gaan behoren, in elk geval is komen vast te staan dat het hierbij ging om een tijdelijke situatie. In zo'n geval kan er, naar ook is neergelegd in de beleidsregels van appellant, grond bestaan om een uitzondering aan te nemen op de regel dat voor het antwoord op de vraag tot wiens huishouden de kinderen behoren, de feitelijke situatie bepalend is.

Naar het oordeel van de Raad volgt uit de hiervoor weergegeven feiten en omstandigheden dat op de peildata in geding de bestendigheid aan het verblijf van M., I. en E. bij hun vader nog volledig ontbrak, zodat niet gezegd kan worden dat zij op die data niet meer tot het huishouden van gedaagde behoorden. Het voorgaande betekent dat appellant ten onrechte voor genoemde kinderen aan gedaagde kinderbijslag heeft geweigerd over het tweede en derde kwartaal van het jaar 2000, zodat de rechtbank het beroep tegen het bestreden besluit met recht gegrond heeft verklaard. Het hoger beroep is dan ook vergeefs ingesteld.

De Raad acht termen aanwezig om op grond van artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht appellant te veroordelen in de proceskosten van gedaagde in hoger beroep. Deze kosten worden begroot op €26,30 aan reiskosten. Andere op grond van dat artikel te vergoeden kosten zijn niet gevorderd en daarvan is de Raad ook niet gebleken.

Gelet op het vorenstaande alsmede op het bepaalde in artikel 22, derde lid van de Beroepswet, stelt de Raad ten slotte vast dat van de Sociale verzekeringsbank een recht van €327,- dient te worden geheven.

Beslist wordt als volgt.

III. BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep, Recht doende:

Bevestigt de aangevallen uitspraak;

Veroordeelt appellant in de proceskosten in hoger beroep van gedaagde tot een bedrag groot € 26,30-, te betalen door de Sociale verzekeringsbank; Bepaalt dat van de Sociale verzekeringsbank een recht van €327,- wordt geheven.

Aldus gegeven door mr. M.M. van der Kade als voorzitter en mr. T.L. de Vries en mr. H.J. Simon als leden, in tegenwoordigheid van mr. M.B.M. Vermeulen als griffier en uitgesproken in het openbaar op 24 januari 2003.

(get.) M.M. van der Kade.

(get.) M.B.M. Vermeulen.